

Додаток № 6
До протоколу № 13 ГР при МФУ
Від 30 березня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Громадської ради при
Міністерстві фінансів України
Протокол № 13
від 30 березня 2026 р.

Міністерству фінансів України
Міністру фінансів України
п. Сергію Марченку

*Щодо листа Мінфіну №14020-10-10/5737
від 26.02.2026*

Шановний Сергію Михайловичу!

Громадська рада при Міністерстві фінансів України розглянула лист Міністерства фінансів України від 26.02.2026 №14020-10-10/5737, підготовлений у відповідь на звернення Громадської ради № ГР-003 від 23.01.2026 щодо організації співпраці та включення окремих питань до Орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю на 2026 рік.

Громадська рада висловлює вдячність за надану відповідь та водночас вважає за необхідне звернути увагу на окремі аспекти, які потребують уточнення з огляду на вимоги законодавства щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики.

У відповіді Міністерства фінансів України зазначено, що пропозиції Громадської ради при Міністерстві фінансів України не містять інформації щодо проєктів нормативно-правових актів Міністерства фінансів України, які потребують консультацій з громадськістю.

Разом з тим відповідно до пункту 3 Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 №996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» (далі – Порядок) консультації з громадськістю проводяться з метою сприяння участі громадян у формуванні та реалізації державної політики, забезпечення відкритості діяльності органів виконавчої влади та врахування громадської думки під час підготовки та реалізації державних рішень.

Відповідно до пункту 12 Порядку, консультації з громадськістю проводяться з питань формування державної політики, підготовки стратегічних та програмних документів, реалізації державних програм, підготовки рішень органів виконавчої влади.

Отже консультації з громадськістю не обмежуються виключно обговоренням проєктів нормативно-правових актів, а можуть проводитися також щодо стратегічних напрямів державної політики.

Запропоновані Громадською радою напрями обговорення, зокрема боргова політика та управління державним боргом, стратегічні напрями діяльності державних банків, ефективність впровадження ризик-орієнтованого підходу у фінансовому секторі та стратегія та політика у сфері запобігання та протидії легалізації доходів повністю відповідають предмету консультацій з громадськістю, визначеному Порядком.

У відповіді Міністерства фінансів зазначено, що питання стратегії та політики у сфері ПВК/ФТ є предметом операційної діяльності Міністерства та не потребує консультацій з громадськістю. Разом з тим слід враховувати, що Міністерство фінансів України є суб'єктом державного фінансового моніторингу, здійснює державне регулювання та нагляд за діяльністю значної частини суб'єктів первинного фінансового моніторингу та бере участь у формуванні державної політики у сфері ПВК/ФТ.

Крім того, Постанова КМУ та НБУ від 05.08.2020 №690 передбачає можливість залучення громадських організацій та наукових установ до процесу національної оцінки ризиків.

Таким чином обговорення стратегічних питань розвитку системи ПВК/ФТ у форматі консультацій з громадськістю відповідає як національному законодавству, так і міжнародним стандартам функціонування систем протидії відмиванню коштів.

Також, відповідно до пункту 1 Типового положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 №996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» (далі – Типове положення), громадські ради утворюються як консультативно-дорадчі органи для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної, регіональної політики. Згідно з Типовим положенням, громадська рада має право подавати пропозиції щодо формування та реалізації державної політики, ініціювати проведення консультацій з громадськістю, одержувати від органу виконавчої влади інформацію та документи, необхідні для виконання своїх завдань та ознайомлюватися з документами та матеріалами, що розробляються відповідним органом виконавчої влади.

Таким чином пропозиції Громадської ради щодо організації консультацій відповідають її законодавчо визначеним повноваженням.

Відповідь Міністерства фінансів свідчить про звужене тлумачення механізмів консультацій з громадськістю, зокрема, неповне врахування предмету консультацій, визначеного пунктом 12 Порядку, ігнорування ініціативної ролі громадських рад, передбаченої Положенням про Громадську раду при Міністерстві фінансів України, недотримання принципу системності консультацій та недостатнє врахування принципу відкритості діяльності органів влади, передбачених пунктом 2 Порядку.

Залучення громадськості до формування державної політики повинно відповідати міжнародним стандартам належного врядування (good governance). Також воно узгоджується з підходами EU acquis щодо прозорості та участі стейкхолдерів у формуванні політики та рекомендаціями FATF щодо взаємодії державних органів з приватним сектором і громадянським суспільством.

Практика взаємних оцінок MONEYVAL передбачає оцінювання ефективності міжвідомчої координації та взаємодії з недержавними стейкхолдерами.

У цьому контексті обмеження консультацій лише нормотворчими питаннями може негативно впливати на оцінку ефективності функціонування системи ПБК/ФТ, зокрема за критеріями effectiveness ratings, які враховують рівень взаємодії держави з приватним сектором та експертною спільнотою.

Україна взяла на себе зобов'язання щодо гармонізації законодавства та інституційної практики у сфері протидії відмиванню коштів відповідно до стандартів Європейського Союзу.

У рамках переговорного процесу щодо вступу до ЄС питання ефективності функціонування системи ПБК/ФТ та рівня взаємодії державних органів із заінтересованими сторонами розглядаються як важливий елемент належного врядування та прозорості державної політики.

З огляду на це проведення відкритих консультацій з громадськістю з питань розвитку системи ПБК/ФТ відповідає як міжнародним стандартам FATF, так і євроінтеграційним зобов'язанням України.

З урахуванням повноважень Громадської ради просимо Міністерство фінансів України надати інформацію щодо стану підготовки України до чергового раунду взаємної оцінки MONEYVAL, результатів виконання рекомендацій MONEYVAL та підготовки звіту про прогрес; ключових проблемних питань, які ідентифіковані державними органами під час підготовки до наступного раунду оцінювання; заходів, що плануються для посилення ефективності національної системи ПБК/ФТ, зокрема щодо міжвідомчої координації; ефективності нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу; взаємодії державних органів з приватним сектором.

З огляду на викладене Громадська рада просить Міністерство фінансів України:

- повідомити, чи планується проведення консультацій з громадськістю щодо зазначених питань у 2026 році;
- надати обґрунтовану позицію Міністерства щодо можливості включення зазначених питань до плану консультацій;
- поінформувати про відповідальні структурні підрозділи Міністерства, які здійснюють координацію підготовки до раунду оцінки MONEYVAL;
- надати інформацію щодо стану підготовки національної системи ПБК/ФТ до відповідного раунду оцінювання.

Громадська рада при Міністерстві фінансів України виходить з того, що забезпечення відкритого діалогу між органами державної влади, експертною спільнотою, бізнесом та громадянським суспільством є важливою складовою реалізації державної політики відповідно до принципів, визначених Постановою Кабінету Міністрів України №996, міжнародних стандартів FATF та принципів належного врядування.

З огляду на міжнародну значущість розвитку національної системи ПБК/ФТ та підготовки України до наступного раунду оцінки MONEYVAL, Громадська рада розраховує на надання вичерпної та предметної позиції Міністерства фінансів України щодо порушених у цьому листі питань.

У разі необхідності Громадська рада готова ініціювати проведення спільного експертного обговорення або тематичного засідання за участі представників Міністерства фінансів України, Держфінмоніторингу, фінансового сектору та експертної спільноти.

З повагою,

**Голова Громадської ради
при Міністерстві фінансів України**

Олег ПЛАТОНОВ

Виконавець:
Тетяна ДМИТРЕНКО